

Vážené dámy, vážení pánové,

je mi velkou ctí, že mohu zahájit letošní, již 21. ročník mezinárodní konference Dějiny staveb. Setkáváme se po dvou letech, kdy naše konference nemohla, ze známých důvodů, proběhnout. Hned na začátek mi proto dovoluji, abych vyslovil velký dík organizátorům konference, že to nevzdali a opět uspořádali toto příjemné jarní setkání. Uznání za organizační zajištění letošní konference tedy náleží kolegům z Klubu Augusta Sedláčka a Národního technického muzea, stejně jako dalším partnerským subjektům. Dík ale patří Vám všem, kteří jste přijeli, ať už jste aktivní přednášející s referáty nebo postery, nebo posluchači v sále. I když je počet účastníků letošní konference poněkud menší než v předchozích ročnících, už sám fakt, že jsme se setkali a dokázali naplnit vícedenní program, je zřetelným svědectvím toho, že každoroční setkání v rámci Dějin staveb má význam. Poděkování proto náleží všem, kteří nerezignovali a opět se přijeli podělit o nové, aktuální poznatky ze svých badatelských oblastí týkajících se historické architektury a všeho, co se k ní vztahuje, nebo prostě jen nasát příjemnou konferenční atmosféru v krásném prostředí Plas. Váš zájem je, domnívám se, pro organizátory, ale i všechny zúčastněné, tím nejlepším podnětem pro pokračování našich konferencí i v budoucnu.

Když mě neúnavný organizátor konference Dějiny staveb, Petr Mikota, vyzval k předsednictví letošního ročníku, poněkud jsem zaváhal. Je sice pravdou, že jsem se stal téměř pravidelným účastníkem Dějin staveb a vlastně už i pamětníkem, ale faktem je i to, že se stále považuji za stavebněhistorického začátečníka, který se pořád učí a žasne nad prací oborových klasiků, prezentovanou i na této konferenci téměř každoročně už po dvě desetiletí. Snad proto nebude od věci, když zůstanu v pomyslném stínu předchozích konferenčních předsedů, budu nyní trochu osobnější a jen krátce připomenu, čeho si na Dějinách staveb vážím. Když v roce 2000 proběhla vůbec první konference Dějiny staveb, zapůsobila na mne, tehdy studenta olomouckých dějin umění, jako naprosté zjevení. Velice příjemná a družná atmosféra konference, kde se setkaly velké osobnosti oboru s amatérskými badateli a studenty, byla pro mne tehdy neuvěřitelně inspirativní. Neformální a kolegiální atmosféra, tak typická právě pro Dějiny staveb, se – a myslím, že nejen mně – doslova vpila pod kůži. Tehdejší vlídné přijetí mých neumělých výsledků zapůsobilo jako pobídka k další práci, která mne nakonec přivedla až do řad profesionálních pracovníků památkové péče. Onen počáteční badatelský impuls, zprostředkovaný kdysi konferencí Dějiny staveb, u mne ostatně vyústil i ve snahu o podrobnější dokumentaci hradních zřícenin mého rodného Blanenska – tedy problematiky, s níž jsem na konferenci kdysi nesměle začínal... Víím, že Dějiny staveb se staly pomyslnou startovní čarou pro mnohé badatele a za dobu svého trvání vlastně pomohly formovat celou novou generaci zájemců o historickou architekturu – a to rozhodně není málo.

Podstatným aspektem, jenž je pro Dějiny staveb alespoň z mého pohledu charakteristický, je rozmanitost představených témat, ať již se týká tematického zaměření, zvoleného úhlu pohledu nebo třeba regionu, z něž badatelský impuls vzešel. Zde není třeba dlouhých řečí, stačí prolistovat konferenční sborníky, kterých už je pěkná řádka. Ačkoliv se vším, co zde zazní nebo se dočká publikování, nemusíme souhlasit, zmíněná různorodost témat a badatelských přístupů je podle mne velice důležitá. Pro konferenci i sborník je přece příznačné, že „velká“ či obecná témata se potkávají a prolínají s těmi „malými“ či zcela konkrétními – a mimo jiné i díky tomu je vytvořen prostor pro diskuse a následnou, tolik důležitou mezioborovou spolupráci. Ostatně, například právě zveřejnění drobných či zdánlivě nepříliš podstatných zjištění lze v dnešní době jen kvitovat s povděkem, zvláště poté, co regionální publikační platformy spíše mizí, nežli přibývají.

Podstatným a hmatatelným výsledkem konference je sborník, na jehož vzniku a podobě má každoročně velký a nesmírně záslužný podíl Petr Mikota. V této souvislosti dovoluji, abych vzpomenu již zvěčnělého Petra Rožmberského, jehož pečlivá redakční a editorská práce

zůstala navždy vepsána ve sbornících nejen z předchozích konferencí, ale například i v časopisu Klubu Augusta Sedláčka Hláska. Přál bych si, aby neuvěřitelná pracovitost tohoto badatele byla inspirací všem nám autorům, kteří své texty do sborníku odevzdávají pozdě, nebo dokonce vůbec. Konferenční sborník bez našich příspěvků totiž nedokáže složit ani Petr Mikota...

Stejnou měrou doufám a věřím i v to, že znovu nastartovaný běh léty prověřené konference Dějiny staveb potvrdí důležitost všestranných výzkumů památek nejen pro nás, badatele a zanícené zájemce, ale i pro samotný obor památkové péče, který se stále více zmítá v často až nesmyslných, ba destruktivních administrativních úkonech.

Přeji nám všem, abychom i letošní Dějiny staveb užili k naší osobní spokojenosti a především ve prospěch ušlechtilé myšlenky poznání a ochrany památek!

Děkuji Vám za pozornost

Jan Štětina